

Miljøministeriet

Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg
Christiansborg
1240 København K

J.nr. 2023 - 10708
Den 28. november 2023

Miljøministerens besvarelse af spørgsmål nr. 88 (MOF alm. del) stillet 31. oktober efter ønske fra Carl Valentin (SF).

Spørgsmål nr. 88

Vil ministeren med henvisning til artiklen ”Dyster rapport slår fast: Danmark spildte 10 års indsats”, politiken.dk, den 29. september 2023, besvare følgende spørgsmål?

– Vil ministeren arbejde for at fremskynde genbesøget af kvælstofindsatsen i landbrugsaftalen, nu når second-opinion-rapporten er fremlagt?

– Vil ministeren være villig til at anvende Landbrugsstyrelsens ny reguleringsmodel (baseret på nuværende N-retentionskort og løbende opdateret med ny retentionsdata) med fuld kraft fra 2025 og/eller som miljøgaranti – dvs. at tage udgangspunkt i de enkelte vandområders N-MAI (max årligt input af kvælstof ifølge de marine modeller) og fordele den maksimale mængde kvælstof fra landbruget ved at sætte miljømål som kvoter pr. hektar til landbrugsbedrifterne fraregnet andre realiserede tiltag som, f.eks. kollektive virkemidler?

– Vil ministeren oplyse, om ministeren vil være villig til at fremskynde færdiggørelse af markmodellen - af hvilken færdiggørelse af den ny reguleringsmodel afhænger - hvis dette er muligt, f.eks. ved hjælp af tildeling af flere midler?

– Der er givet tilsagn til/godkendt 1133 tons reduktioner fra kollektive virkemidler. Der henvises til nyheden ”Status på begrænsning af kvælstofudledning til vandmiljøet”, mst.dk, den 8. juni 2023. Vil ministeren oplyse, hvor stor en andel af disse godkendte projekter vi kan forvente ender med egentlig realisering på baggrund af erfaring?

Svar

Det er vigtigt, at vi gennemfører det aftalte genbesøg, når det opdaterede beslutningsgrundlag er klar - det arbejde har høj prioritet. I mellemtiden har regeringen og aftalepartierne bag Finansloven for 2024 lanceret en akutpakke på 405 mio. kr. hvormed vi kan gøre endnu mere for at forbedre vandmiljøet.

Det følger af *Aftale om grøn omstilling af dansk landbrug* af 4. oktober 2021, at aftalen genbesøges senest i 2023/2024, hvor parterne – på baggrund af et oplæg fra regeringen – træffer beslutning om håndtering af reduktionsmålet, kvælstofindsatsen og søgningen på frivillige virkemidler. Ifm. genbesøg af aftalen i 2023/24 træffes der beslutning om håndtering af mankoen for at leve op til vandrammedirektivet på baggrund af et oplæg fra regeringen. Genbesøget skal hertil ses i sammenhæng med Grøn Skattereform.

Spørgsmålet har været forelagt Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri som oplyser: ”Med *Aftale om grøn omstilling af dansk landbrug* af 4. oktober 2021 er det besluttet, at der skal udvikles en ny og mere omkostningseffektiv reguleringsmodel, som skal bidrage til indfrielse af kvælstofindsatsen fra 2026. Udviklingen af en ny reguleringsmodel er udfordret af stor kompleksitet i lovprocessen og gensidig afhængighed til andre processer, herunder forskningsresultater. Der er taget en række initiativer mhp. at styrke fremdriften og der pågår en konsolidering af tidsplanen. Ved

genbesøget af aftalen træffes der politisk beslutning om, hvordan udledningen af kvælstof skal håndteres i den nye reguleringsmodel."

Med henvisning til nyheden "Status på begrænsning af kvælstofudledning til vandmiljøet", mst.dk, den 8. juni 2023 er der givet tilsagn til / godkendt kollektive virkemidler, der kan reducere 1.410 ton kvælstof per år. Det svarer til cirka 93 procent målopfyldelse i forhold til, at man i januar 2021 forventede en reduktion på 1.521 ton kvælstof (jf. kvælstofudvalgets afrapportering fra januar 2021).

Ud af de 1.410 ton stammer 130 ton fra afsluttede projekter. Projekterne er komplekse, og der går typisk en årrække før projekterne er fuldt gennemført. Derfor er hovedparten af den forventede kvælstofreduktion endnu ikke realiseret. Vandområdeplanerne 2021-2027 blev forsinkede og blev offentliggjort juni 2023, hvorfor ansøgningsrunderne for de kollektive virkemidler i år, også blev forsinket. Alle tilskudsordninger har været åbne for ansøgninger i efteråret 2023. Ansøgningsrunderne er lukket i november 2023 og ansøgningerne sagsbehandles herefter.

Miljøstyrelsens statusopgørelser beskriver alene den forventede effekt af de projekter under de kollektive virkemidler, der er ansøgt om, givet tilsagn til eller gennemført efter hver ansøgningsrunde og indeholder altså ikke en prognose. Erfaringsmæssigt er der en løbende risiko for, at projekter, der får tilsagn eller bliver godkendt kan blive annulleret. Dermed er det ikke alle projekter, der ender med at blive realiseret.

Magnus Heunicke

/

Rasmus Moes